

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/67/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112222815
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8112222815.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Zlady Simkovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova 11, právne zastúpená: Advokátska kancelária Antovszká, s.r.o., Žabotova 2/B, Bratislava, zastúpená konateľkou JUDr. Alžbetou Fuchsovou, proti žalovanému: K. Z., bytom B., S. XXX/XX, v konaní o zaplatenie 327,65 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C/181/2012-47 zo dňa 05.12.2012 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok súdu 1.stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku a vo výroku o výške splátok v sume 20,- Eur mesačne s tým, že mení splatnosť 1.splátky tak, že žalovaná prvú splátku uhradí do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a nasledujúce vždy do posledného dňa ďalšieho mesiaca až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania a vo výroku o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 257,25 Eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 257,25 Eur od 11.03.2011 do zaplatenia, a to tak, že toto plnenie bude uhrádzať v splátkach po 20 Eur mesačne tak, že prvú splátku uhradí do 31.01.2013 a nasledujúce vždy do posledného dňa ďalšieho mesiaca až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania.

Vo zvyšku návrh zamietol.

Vyslovil, že žiaden z účastníkom nemá právo na náhradu trov konania.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa právne odôvodnil ustanovením § 488, § 489, § 491 ods. 1, § 494, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 6, § 458 a § 544 ods. 2 a 3 OZ a ustanovením § 261 ods. 3 písm. d), § 708 ods. 1,2 a § 715 ods. 1 až 4 Obchodného zákonníka. Výrok o úroku z omeškania ustanovením § 517 ods. 1,2 OZ a výrok o trovách konania ustanovením § 150 ods. 1 O.s.p..

Písomnou výzvou zo dňa 01.12.2010 vyzval žalobca žalovanú k úhrade prekročeného povoleného limitu prečerpania 222,58 Eur od 01.09.2010 s tým, aby do 20 kalendárnych dní doplnila zostatok na účte minimálne o čiastku nepovoleného debetného zostatku zvýšenú o úrok stanovený v zmluve a sankčný poplatok s tým, že v opačnom prípade bude nútený pristúpiť k zrušeniu účtu. Ďalej žalovanej boli zasielané výpisy z účtu, z ktorých vyplýva, že za obdobie od 01.09.2010 do 10.03.2011 jej bol oznamovaný zostatok na účte, ktorý bol zvyšovaný o úroky tak, že ku dňu 10.03.2011 dlhovala 257,25

Eur. Listom z 02.03.2011 bola žalovaná upozornená na to, že žalobca odstupuje od zmluvy v súlade so Všeobecnými obchodnými podmienkami, pretože od 01.09.2010 je na účte žalovanej vykazovaný debetný zostatok 255,97 Eur. Žalovaná do podania návrhu neuhradila žiadnu čiastku.

Žalovaná pri svojom ústnom výsluchu potvrdila, že žalobcovi dlhuje žalovanú čiastku, túto je ochotná zaplatiť v plnej výške, avšak vzhľadom na to, že má jediný príjem z rodinných prídavkov a sociálnych dávok vo výške 353 Eur, má 7 nezaopatrených detí vo veku od 6 - 18 rokov, žije sama, je bezmajetná, nie je schopná túto uznanú čiastku uhradiť, preto žiadala o povolenie uhrádzať žalovanú sumu v splátkach po 20 Eur mesačne.

Predmetná zmluva je obchodnou zmluvou, zmluvou o bežnom účte, ktorú upravuje Obchodný zákonník v § 708 a nasl., ale vzhľadom na to, že sa jedná o vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, podlieha ochrane podľa spotrebiteľského práva, ktorého charakteristickou črtou je, že tu nesmie dochádzať k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súd ex offo je povinný skúmať, či uzavretá zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky.

Z predložených listinných dôkazov mal súd preukázané, že po odstúpení od zmluvy zo strany žalobcu, na základe listu z 02.03.2011, ostal aktuálny debetný zostatok na účte vo výške 257,97 Eur. V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, sú si povinní v prípade zrušenia zmluvy, každý z účastníkov vrátiť všetko, čo podľa zmluvy dostal. Zo strany žalovanej je to vrátenie debetného zostatku vo výške 257,25 Eur, ktorý je povinná vrátiť žalobcovi a z tohto dôvodu v tejto časti žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú k úhrade tejto istiny.

Žalobca po odstúpení od zmluvy si uplatnil sankčný poplatok, ktorý označuje v obchodných podmienkach čl. III. bod 23, ako zmluvnú pokutu vo výške 20 %, ktorú si žalobca vyúčtoval vo výške 70,40 Eur za obdobie od odstúpenia od zmluvy do podania žalobného návrhu.

V návrhu na uzatvorenie zmluvy o poskytnutí služby a povolené prečerpanie na osobnom účte z 5.1.2009 v bode 6 sa uvádza, že za povolené prekročenie debetného limitu je banka oprávnená zúčtovať si poplatky podľa sadzobníka poplatkov banky v platnom znení na ťarchu účtu, resp. na ťarchu akéhokoľvek iného účtu majiteľa a účtu vedeného v banke. Sadzobník poplatkov v časti fyzické osoby Depozitné produkty 1.D. upravuje sankčnú úrokovú sadzbu 20 %. Pre platnosť dojednania zmluvnej pokuty je však potrebné, aby toto dojednanie bolo urobené písomne a aby v ňom bola určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia. Odkaz na sadzobník poplatkov je nedostatočným pre stanovenie zmluvnej pokuty, pretože nie je súčasťou zmluvy a tento sadzobník ani žalovaná ako spotrebiteľ nepodpisovala. Súd má za to, že medzi účastníkmi nedošlo k platnému dojednaniu zmluvnej pokuty. Ďalej súd prvého stupňa poznamenal, že požadovať zmluvnú pokutu po odstúpení od zmluvy nemá oporu v zákone, pretože pri odstúpení od zmluvy si účastníci vracajú vzájomné plnenia, ktoré podľa zrušenej zmluvy dostali. Žalobca by mal nárok na zmluvnú pokutu iba v prípade, ak by došlo k ukončeniu zmluvy inou formou, napr. výpoveďou. Z vyššie uvedených dôvodov súd preto v tejto časti žalobu zamietol.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka priznal súd prvého stupňa žalobcovi úrok za omeškanie z priznanej istiny 257,25 Eur dňom 11.3.2011, kedy sa celá pohľadávka stala zročnou. Žiadaný úrok z omeškania podľa vládneho nariadenia 586/2008 § 3 predstavuje 8 %-uálnych bodov k základnej úrokovej sadzbe ECB platnej k prvému dňu omeškania, t.j. vo výške 8 % plus 1 % tak, ako to žiadal žalobca. Priznané plnenie bude žalovaná uhrádzať v splátkach po 20 Eur, ktoré súd povolil žalovanej v zmysle § 160 ods. 1,2 O.s.p., keď prihliadol na jej ťaživé sociálne pomery, t.j. na skutočnosť, že je sama živiteľkou 7 detí a jej jediným príjmom sú rodinné prídavky a sociálne dávky, ktoré má vo výške 353 Eur.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa tak, že nepriznal žalobcovi výnimočne náhradu trov konania, keď za dôvody hodné osobitného zreteľa u žalovanej považoval jej ťažkú sociálnu situáciu. Žalovaná žije bez partnera, vychovala 7 maloletých detí, nevlastný žiaden majetok a jediným príjmom, ktorým zabezpečuje svoju rodinu sú sociálne dávky a rodinné prídavky vo výške 353 Eur. Nepriznaním náhrady trov konania žalobcovi sa nezniží jeho životná úroveň oproti životnej úrovni žalovanej.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca a to v časti uplatneného sankčného úroku a s poukazom na skutkový stav a zákonné ustanovenia a vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutie rozsudku prvostupňového súdu nie je dostatočne odôvodnené navrhol, aby dovolací súd v zmysle ustanovenie § 221 O.s.p. napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 39,25 Eur s DPH. Podľa názoru žalobcu sa súd prvého stupňa riadne nevyporiadal s vyjadrením žalobcu zo dňa 30.10.2012, a preto opätovne poukázal na ustanovenie § 273 Obchodného zákonníka, ktorý obsahuje úpravu inštitútu všeobecných obchodných podmienok. Dikcia zákona o ustanovení § 273 ods. 1 stanovuje, že časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené. Toto ustanovenia je konkrétne a nie je možné zmeniť ho dohodou zmluvných strán. V danej právnej veci ide jednoznačne o tzv. „iné obchodné podmienky“. Keďže tieto nemajú charakter všeobecne známych obchodných podmienok zákon vyžaduje, aby boli zmluvným stranám známe alebo k návrhu priložené a zároveň, aby s nimi zmluvné strany vyjadrili súhlas. Žalobca ďalej poukázal na článok I bodu 3, I bodu 7 a III bodu 23, III bodu 37 Všeobecných obchodných podmienok. Žalovaný na výzvu žalobcu nereagoval a žalobcovi neuhradil príslušný debetný zostatok. Na základe tejto skutočnosti došlo k vyrovnaniu nevyrovnanej výšky debetného zostatku žalovaného žalobcom, čo je vyjadrené vo výpise z účtu žalovaného pod položkou „vyrovnanie zostatku účtu“. Z uvedeného titulu sa preto žalobca v tomto konaní domáha zaplatenia sumy rovnajúcej sa nevyrovnanej výške debetného zostatku na žalovanom. V tejto súvislosti poukázal na článok III bod 23 Všeobecných obchodných podmienok s tým, že v prípade ak účet žalovaného dosiahne debetný zostatok je žalobca oprávnený účtovať si sankčný poplatok, ktorého výška je stanovená podľa príslušného sadzovníka poplatkov, ktorý žalobca zverejňuje spôsobom uvedeným článku I bod 7 Všeobecných obchodných podmienok. Podľa časti E depozitné produkty - ostatné poplatky bodu 1 v D.5 sadzovníka poplatkov žalobcu platného v čase uzavretia Zmluvy sankčná úroková sadzba pri nepovolenom debete na osobnom účte je vo výške 20% ročne pričom žalobca si príslušný sankčný úrok z omeškania uplatňuje z vyčíslenej istiny za obdobie odo dňa odstúpenia od zmluvy do dňa podania návrhu na vydanie platobného rozkazu.

Rovnako žalobca zastáva názor, že záver súdu týkajúci sa určenia plnenia v splátkach zjavne znevýhodňuje postavenie žalobcu, nakoľko pri takto nastavenej výške mesačných splátok s ohľadom na výšku pohľadávky je časový horizont jej uspokojenia neúmerne dlhý. Okrem uvedeného sa taktiež zhoršuje postavenie samotného žalovaného, keďže platením dlžnej sumy v nízkych splátkach, a teda v dôsledku neúmerne dlhého časového obdobia až do úplného splatenia istiny v splátkach, jej stále rastú úroky z omeškania čím sa samotná výška pohľadávky taktiež zvyšuje. Súčasne má žalobca za to, že zistenie majetkových pomerov žalovaného bolo zo strany súdu nedostatočné a neodôvodňovalo určiť plnenia v splátkach respektíve plnenie v nepomerne nízkych splátkach v porovnaní s výškou pohľadávky. Žalobca poukázal na článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd s tým, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom Právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Žalobca má za to, že súd prvého stupňa svojím rozhodovaním zasiahol do základného práva žalobcu garantovaného Ústavou Slovenskej republiky, teda práva na súdnu ochranu, nakoľko v rozsudku nesprávne posúdil prejednávanú vec. V tejto súvislosti poukázal na ustanovenie § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku a vo výroku o výške splátok v sume 20 Eur mesačne a vo výroku o trovách konania v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 08.01.2014 a zistil, že odvolanie žalobcu v napadnutej časti nie je dôvodné.

Podľa ust. § 708 ods. 1, 2 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa. Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

Podľa ust. § 715 ods. 1 až 4 Obchodného zákonníka, zmluvu môže majiteľ účtu kedykoľvek s okamžitou účinnosťou písomne vypovedať. Banka môže zmluvu písomne vypovedať s účinnosťou ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa výpoveď doručila majiteľovi účtu. Zostatok bežného účtu banka vyplatí majiteľovi účtu alebo podľa jeho príkazu prevedie na iný účet v banke alebo po odpočítaní nákladov s tým spojených na účet v inej banke. Banka je povinná oznámiť bez zbytočného odkladu majiteľovi účtu výšku zostatku jeho účtu ku koncu kalendárneho roka.

Podľa ust. § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Súd prvého stupňa správne zistil, že zmluva je obchodnou zmluvou, ide o zmluvu o bežnom účte, ktorú upravuje Obchodný zákonník v ust. § 708 a nasledujúcich. Zároveň sa však jedná o vzťahy medzi dodávateľom a spotrebiteľom, preto podlieha ochrane podľa spotrebiteľského práva, ktorého charakteristickou črtou je, že nesmie dochádzať k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Súd prvého stupňa správne konštatuje, že ex offio je povinný skúmať, či uzavretá zmluva neobsahuje neprijateľné podmienky.

Z výsledkov vykonaného dokazovania skutočne vyplýva, že po odstúpení od zmluvy zo strany žalobcu, na základe listu z 2.3.2011, ostal aktuálny debetný zostatok na účte vo výške 257,97 Eur. V zmysle § 457 Občianskeho zákonníka, sú si povinní v prípade zrušenia zmluvy účastníci vrátiť všetko, čo podľa zmluvy dostali. Zo strany žalovanej je to vrátenie debetného zostatku vo výške 257,25 Eur, ktorý je povinná vrátiť žalobcovi.

Uvedené však nebolo predmetom odvolacieho konania. Predmetom odvolacieho konania bolo okrem iného zamietnutie návrhu čo do zvyšku. Žalobca po odstúpení od zmluvy si uplatnil sankčný poplatok, ktorý označuje v obchodných podmienkach čl. III. bod 23, ako zmluvnú pokutu vo výške 20 %, ktorú si žalobca vyúčtoval vo výške 70,40 Eur za obdobie od odstúpenia od zmluvy do podania žalobného návrhu.

Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvého stupňa, že v danom prípade platí režim ust. § 544 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 544 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia. Ustanovenia o zmluvnej pokute sa použijú aj na pokutu určenú pre porušenie zmluvnej povinnosti právnym predpisom.

I odvolací súd má za to, že pre platnosť dojednania zmluvnej pokuty je potrebné, aby toto dojednanie bolo urobené písomne, aby v ňom bola určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia. I podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský vzťah, odkaz na sadzobník poplatkov je nedostatočný. Tento nie je súčasťou zmluvy, a tento sadzobník ani žalovaná ako spotrebiteľ nepodpisovala. Teda i odvolací súd má za to, že medzi účastníkmi konania nedošlo k platnému dojednaniu zmluvnej pokuty. Zároveň sa odvolací súd stotožňuje i so záverom súdu prvého stupňa, že požadovať zmluvnú pokutu po odstúpení od zmluvy nemá oporu v zákone, pretože pri odstúpení od zmluvy si účastníci vracajú vzájomné plnenia, ktoré podľa zrušenej zmluvy dostali. Žalobca by mal skutočne nárok na zmluvnú pokutu iba v prípade, ak by došlo k ukončeniu zmluvy inou formou, napr. výpoveďou. Zamietnutie návrhu vo zvyšku je teda dôvodné.

Súd prvého stupňa povolil žalovanú sumu splácať v 20-Eur splátkach mesačne tak, že prvá splátka má byť uhradená do 31.01.2013 a nasledujúce vždy do posledného dňa ďalšieho mesiaca, až do úplného vyrovnania pod následok straty výhody splátok v prípade omeškania. V rozsudku odôvodnil možnosť splátok ust. § 160 ods. 1, 2 O. s. p., keď prihliadol na ťaživé sociálne pomery žalovanej a na skutočnosť, že je sama živiteľkou 7 detí a jej jediným príjmom sú rodinné prídavky a sociálne dávky, ktoré má vo výške 353 Eur.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa riadne zistil pomery na strane žalovanej, jednak táto predložila príslušné potvrdenia pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov a súd prvého stupňa priznal žalovanej oslobodenie od platenia súdnych poplatkov tak, ako to vyplýva zo spisu uznesením č. k. 17C/181/2012-37 zo dňa 09.10.2012 a zároveň na pojednávaní riadne vypočul žalovanú, ktorá svoje

majetkové aj sociálnej pomery i riadne objasnila. Preto táto odvolacia námietka žalobcu neobstojí. Výška splátok 20 Eur mesačne, vzhľadom k výške pohľadávky i vzhľadom k príjmu žalovanej, ktorá je sama živiteľkou 7 detí je podľa názoru odvolacieho súdu primeraná. Správne rozhodol súd prvého stupňa i o trovách konania, pokiaľ použil ust. § 150 ods. 1 O. s. p. z dôvodov, ktoré boli uvedené vyššie.

Preto odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t. j. vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku a vo výroku o výške splátok v sume 20 Eur mesačne s tým, že z dôvodu, že rozhodoval už po 31.01.2013 zmenil splatnosť prvej splátky tak, aby bol rozsudok aj v tejto časti vykonateľný, že žalovaná prvú splátku uhradí do 15-dní od právoplatnosti tohto rozsudku a nasledujúce vždy do posledného dňa ďalšieho mesiaca až do úplného vyrovnania pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania. Odvolací súd rozsudok potvrdil i čo do výroku o trovách konania z dôvodov uvedených vyššie.

K odvolacím námietkam žalobcu čo do nepreskúmateľnosti rozsudku súdu prvého stupňa a jeho nedostatočného odôvodnenia v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p. odvolací súd uvádza, že z odôvodnenia rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnym záverom súdu prvého stupňa na strane druhej. Právne závery súdu prvého stupňa nie sú v extrémnom nesúlade s vykonaným skutkovým stavom a vyplývajú aj z odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa. Rozhodnutie súdu prvého stupňa je podľa názoru odvolacieho súdu vyhovujúce zásadám spravodlivého procesu.

Súd prvého stupňa preto nezasiahol do základného práva žalobcu garantovaného Ústavou Slovenskej republiky na súdnu ochranu ako sa mylne domnieva žalobca v svojom odvolaní.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 151 ods. 1 O. s. p. úspešný žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania nežiadal a neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepatrí (§ 142 ods. 1 O. s. p.). Preto odvolací súd vyslovil, že náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.